

၂၀၁၆ တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ မြန်မာစာ ဘာသာရပ် ပို့ချချက်

မင်္ဂလာပါတပည့်တို့-

ယခုဆွေးနွေးပို့ချမယ့် ပို့ချချက်ကတော့ တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ ဖြေဆိုကြမယ့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအတွက် “မြန်မာစာဘာသာရပ် မေးခွန်းလွှာဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ- ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပို့ချချက်ဟာ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် မြန်မာစာပြဋ္ဌာန်းစာတွေကို လေ့လာကျက်မှတ်ရာမှာ အထောက်အကူပြုနိုင်ဖို့နဲ့ မြန်မာစာဘာသာရပ်ကို ထူးချွန်ပေါက်မြောက်စွာ ဖြေဆိုစေနိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

တပည့်တို့သိပြီးဖြစ်တဲ့အတိုင်း တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း မြန်မာစာဘာသာရပ်အတွက် ပြဋ္ဌာန်း ထားတဲ့ စာအုပ် ၄ အုပ် ရှိပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်တွေကတော့-မြန်မာသဒ္ဒါအတွဲ(၂) အခန်း(၆)၊ မြန်မာစကားပြေလက်ရွေးစင်၊ မြန်မာကဗျာလက်ရွေးစင်နဲ့ ရေသည်ပြဇာတ်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့ပို့ချချက်မှာ စာမေးပွဲဖြေဆိုကြမယ့် တပည့်တို့အနေနဲ့ ဒီပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်တွေကို ဘယ်လိုလေ့လာထားသင့်တယ်၊ လေ့လာထားတဲ့ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေကို စာမေးပွဲမှာ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုဖြေဆိုသင့်တယ်ဆိုတာကို အဓိကဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစာဘာသာရပ်ကို လေ့လာရာမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လေ့လာထားရမှာ ဖြစ်ပေမယ့် စာမေးပွဲဖြေဆိုရာမှာတော့ စာမေးပွဲမေးခွန်းနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင်၊ ပေးထားတဲ့ အချိန် အတိုင်းအတာအတွင်း ကွက်တိဖြေဆိုနိုင်အောင် လေ့လာကျက်မှတ် လေ့ကျင့်ထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီလို လေ့လာကျက်မှတ် လေ့ကျင့်နိုင်ဖို့အတွက် မြန်မာစာမေးခွန်းပုံစံကို ဦးစွာ ကျေကျေညက်ညက် သိရှိထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မြန်မာစာ မေးခွန်းဟာ (၃)နာရီမေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းမှာ မေးခွန်းကြီး (၆)ပုဒ် မေးထားပါတယ်။ သဒ္ဒါ(၁)ပုဒ်၊ ဝေါဟာရအလင်္ကာ(၁)ပုဒ်၊ ကဗျာဓမ္မဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ကဗျာမေးခွန်းရှည် (၁)ပုဒ်၊ စကားပြေဓမ္မဓိဋ္ဌာန်နဲ့ စကားပြေမေးခွန်းရှည် (၁)ပုဒ်၊ ပြဇာတ်မေးခွန်း (၁)ပုဒ်၊ စာစီစာကုံး မေးခွန်း(၁)ပုဒ်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမေးခွန်း(၁)ပုဒ်စီမှာ မေးခွန်းပုဒ်ခွဲများ ပါဝင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်းအလိုက် ရွေးချယ်စရာတွေလည်း ပါဝင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း(၁)ကတော့ မြန်မာသဒ္ဒါပြဋ္ဌာန်းစာ အတွဲ(၂) အခန်း(၆)ကို အခြေခံထားတဲ့ မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြဋ္ဌာန်းစာဖြစ်တဲ့ မြန်မာသဒ္ဒါ အတွဲ(၂)၊ အခန်း(၆)မှာ အပိုင်း (၃)ပိုင်း ပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒီအပိုင်းတွေကတော့ (က) မြန်မာစာ မြန်မာစကားဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ (ခ) ဝါစင်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ၊ (ဂ) ဝါကျဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ မေးခွန်း(၁)မှာ ဒီကဏ္ဍ တွေကို မေးခွန်းပုဒ်ခွဲ (၃)ခုခွဲပြီး မေးလေ့ရှိပါတယ်။ မေးခွန်းပုဒ်ခွဲမေးရာမှာ ကဏ္ဍအလိုက်မေးတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ မေးခွန်း ၁(က) မှာ အပိုင်း ၃ ခုစလုံးက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် စတဲ့ ကျက်မှတ်မှုဆိုင်ရာ မေးခွန်းဖြစ်ပြီး မေးခွန်း ၁(ခ)နဲ့ (ဂ)ကတော့ မြန်မာသဒ္ဒါကို ဘယ်လောက် နားလည်မှု ရှိ မရှိ၊ ဘယ်လောက်လက်တွေ့အသုံးချနိုင်စွမ်း ရှိ မရှိ ဆိုတဲ့ နားလည်မှုနဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုကို စစ်ဆေးအကဲဖြတ်တဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း ၁(က)မှာ မြန်မာသဒ္ဒါပြဋ္ဌာန်းစာပါ အပိုင်း(၃)ပိုင်းစလုံးက သိကောင်းစရာတွေကို စုံလင်အောင် မေးလေ့ရှိပါတယ်။ အပိုင်း(၁) မြန်မာစာ မြန်မာစကားဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ အခန်းမှာ ကဏ္ဍ ၃ ခု ပါဝင်တဲ့အနက် ခေါင်းလောင်းစာ၊ အုတ်ခွက်စာ၊ မင်စာ၊ ကျောက်စာ၊ ပေစာ ပုရပိုက်စာ စတဲ့ စာအမျိုးမျိုး၊ ခရာဝန်း၊ ခရာထောင့်၊ ဇက္ခပြောင်းလဲပုံ၊ ည ပြောင်းလဲပုံ၊ ဒထွေး ပြောင်းလဲပုံ၊ နငယ်ပြောင်းလဲပုံ၊ အ ပြောင်းလဲပုံ စတဲ့ မြန်မာအက္ခရာကဏ္ဍက မြန်မာအက္ခရာများရဲ့ ယေဘုယျ ပုံသဏ္ဍာန်နဲ့ အက္ခရာပုံသဏ္ဍာန် ပြောင်းလဲပုံတွေ။

ဌာန်၊ ကရိုဏ်းနဲ့ ပယတ်တို့ရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်များ၊ ဌာန်၊ ကရိုဏ်း၊ ပယတ်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာတဲ့ စကားသံအကြောင်း၊ လှုပ်ရှားနိုင်တဲ့စကားသံဖြစ်အင်္ဂါ၊ မလှုပ်ရှားနိုင်တဲ့စကားသံဖြစ်အင်္ဂါ၊ ဌာန် ၇ မျိုး၊ ကရိုဏ်း ၇မျိုး၊ ဌာန်နှင့်ကရိုဏ်း အတွဲ ၇မျိုး၊ ပယတ် ၄ မျိုး၊ သရရွတ်ဆိုပုံ၊ ဗျည်းရွတ်ဆိုပုံ စတဲ့ ဌာန်၊ ကရိုဏ်း၊ ပယတ်ကဏ္ဍက သိမှတ်ဖွယ်ရာတွေ။

အက္ခရာတူနှစ်လုံးဆင့် ပါဠိပါဌ်ဆင့်ရေးနည်း၊ အက္ခရာကွဲနှစ်လုံးဆင့် ပါဠိပါဌ်ဆင့်ရေးနည်း၊ ပါဠိပါဌ်ဆင့်ဖတ်နည်း၊ မြန်မာပါဠိဆင့်ရေးနည်းနှင့်ဖတ်နည်းစတဲ့ ပါဠိဆင့်ရေးနည်းနဲ့ဖတ်နည်း ကဏ္ဍက သိမှတ်ဖွယ်ရာတွေကို ထုတ်နုတ်မေးမြန်းလေ့ရှိပါတယ်။

အပိုင်း(၂) ဝါစင်ဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများအခန်းက နာမ်၊ နာမ်စား၊ နာမဝိသေသန၊ ဝိသေသ၊ ကြိယာ၊ ဝိဘတ်၊ သမ္ပန္န၊ လိင်၊ စတဲ့ ဝါစင်များ အမျိုးမျိုးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွေနဲ့ အမျိုးအစားတွေ အကြောင်းကိုလည်း မေးနိုင်ပါတယ်။

အပိုင်း(၃) ဝါကျဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်များအခန်းက ဝါကျရိုးသတ်မှတ်ချက်၊ ဝါကျရိုးဖွဲ့ပုံ အမျိုးမျိုး၊ ဝါကျရောသတ်မှတ်ချက်၊ ဝါကျရောဖွဲ့ပုံအမျိုးမျိုး၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ ဝါကျ(၅)မျိုး၊ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ ဝါကျ(၂)မျိုး၊ ပုဒ်အမျိုးအစား (၄)မျိုး၊ ပုဒ်စုအမျိုးအစား (၃)မျိုး စတာတွေကိုလည်း မေးလေ့ရှိပါတယ်။

ဒီမေးခွန်းမှာ မေးတဲ့အကြောင်းအရာ အမျိုးအစား များပြားစုံလင်ပေမယ့် ရွေးချယ်စရာတွေ ပါဝင်တာကြောင့် မိမိစိတ်ကြိုက်အပုဒ်တွေကို ရွေးချယ်ဖြေဆိုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြေဆိုတဲ့အခါမှာ ကျက်မှတ်ထားသမျှကို အစီအစဉ်တကျ ရေးပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သဒ္ဒါအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွေကို ဖြေဆိုရာမှာ လိုအပ်တဲ့သာမကတွေကို ထည့်သွင်းဖြေဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လိုအပ်တဲ့ နေရာတွေမှာ သာမကဆောင်နိုင်အောင် သာမကများကိုလည်း ကျက်မှတ်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သာမကအနေနဲ့ ပေစာ၊ ပုရပိုက်စာကို ဖြေမယ်ဆိုကြပါစို့။

- ပေစာ၊ ပုရပိုက်စာတို့ကို စာရေးကိရိယာအဖြစ် ပုဂံခေတ်ကပင် စတင်အသုံးပြုခဲ့ကြမယ်လို့ ယုံကြည်ရကြောင်း၊

- သို့သော် နှစ်ကာလ အလွန်ကြာညောင်းပြီဖြစ်လို့ ထိုခေတ်က ပေ၊ ပုရပိုက်တို့ကို တွေ့နိုင်ရန် မလွယ်ကူတော့ကြောင်း၊

- အစောဆုံးအနေနှင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀ ခန့် (အေဒီ ၁၇ ရာစု)က ရေးခဲ့တဲ့ ပေများကို တွေ့နိုင်ကြောင်း၊

- ဒါကြောင့် သက္ကရာဇ် ၁၀၀၀မှ ယနေ့ ၁၃၀၀ ကျော်အထိ နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ ကျော်အတွင်း ရေးသားခဲ့တဲ့ အက္ခရာတို့ရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ထိုပုရပိုက်များတွင်လည်း တွေ့နိုင်ကြောင်း၊

ဆိုတဲ့ အချက်တွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြေဆိုရမှာဖြစ်တယ်။

-မြန်မာပါဌ်ဆင့်ရေးနည်း- ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုရာမှာတော့ -

- ရှေးခေတ်မြန်မာတို့သည် ပါဠိဘာသာစာပေနှင့် ရင်းနှီးခဲ့ကြသဖြင့် ပါဠိစကားလုံးများကို ကြားညှပ်ပြောဆိုခြင်း၊ ရေးသားခြင်း ပြုခဲ့ကြကြောင်း၊

- ပါဠိပါဌ်ဆင့်ရေးနည်းများကိုအတုယူ၍ မြန်မာနှစ်လုံးဆင့်ရေးသားမှုများကို ပြုလာခဲ့ကြ ကြောင်း၊

- ထို့ပြင် ကျောက်စာ၊ ပေစာများ ရေးသားရာ၌ နေရာအကျဉ်းချုံးရာမှစ၍ မြန်မာနှစ်လုံးဆင့် ရေးနည်းကို သုံးခဲ့ကြကြောင်း၊
- ယင်းသို့ရေးခဲ့ကြသော မြန်မာဝေါဟာရများအနက် အချို့ကို မျက်မှောက်ခေတ်တိုင်အောင် နှစ်လုံးဆင့် ဆက်လက်ရေးသားကြ၍ အချို့ကို လက်ခံသုံးစွဲခြင်းမပြုကြတော့ကြောင်း၊
- အောက်ပါသာဓကအချို့မှာ မျက်မှောက်ခေတ်၌ ဆက်လက်အသုံးပြုလျက်ရှိသော မြန်မာ ဝေါဟာရ နှစ်လုံးဆင့်ရေးပုံဖြစ်ကြောင်း၊
- (က) ယောက္ခမ၊ (ခ) လိမ္မာ၊ (ဂ) သေတ္တာ

ဆိုပြီး အချက်အလက်နဲ့ သာဓကပြည့်စုံအောင် ဖြေရပါမယ်။

မေးခွန်း ၁(ခ) ကတော့ သဒ္ဒါလေ့ကျင့်ခန်းမေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းမှာ မေးခွန်း(၆)ခု မေးပြီးတော့ (၄)ခုကို ဖြေဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းကို ဖြေဆိုနိုင်ဖို့အတွက် သဒ္ဒါစာအုပ်ထဲက လေ့ကျင့်ခန်းတွေကို အထပ်ထပ်အခါခါ လေ့ကျင့်ထားဖို့အပြင် မေးခွန်းကို သေချာဖတ်ပြီး မေးထားတဲ့အတိုင်း အတိအကျ ဖြေပေးရပါမယ်။

သာဓကပြရမယ်ဆိုရင် အောက်ပါတို့မှ လေးခုကို ရွေးချယ်၍ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ မည်သည့်နာမ်ဖြစ်ကြောင်းဖြေပါ ဆိုပြီး မေးထားတဲ့ “နေ၊ လက်စွပ်၊ ကူညီမှု၊ အကောင်း၊ မေတ္တာ၊ လွယ်အိတ်” တို့ကို ဖြေမယ်ဆိုရင်-

- “နေ”သည် ပင်ကိုနာမ်
- “လက်စွပ်”သည် ပေါင်းစပ်နာမ်၊
- “ကူညီမှု”သည် ကြိယာနာမ်၊
- “အကောင်း”သည် ဂုဏ်ရည်ပြနာမ်၊
- “မေတ္တာ”သည် ပင်ကိုနာမ်၊
- “လွယ်အိတ်”သည် ပေါင်းစပ်နာမ်၊

ဖြစ်ကြောင်း တိတိကျကျ ဖြေဆိုနိုင်အောင် ကျက်မှတ်လေ့ကျင့်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပင်ကိုနာမ်ကို ရေးသားရာမှာ စာလုံးပေါင်းမှန်ကန်ဖို့ သတိပြုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ -ပင်ကို-ကို ရေးသားရာမှာ ယပက်လက်သတ် မပါဝင်ပါဘူး။ -ပင်ကိုယ်- လို့ရေးသားမိရင် စားလုံးပေါင်း မှားတဲ့အတွက် အမှတ်ဆုံးရှုံးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

“ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ မည်သည့်ကြိယာဝိသေသနဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုပြီး မေးထားတဲ့ -ခင်ခင်မင်မင်၊ တမိုင်မိုင်၊ တက်လိုက်ဆင်းလိုက်၊ စီရရီ၊ ချိုချိုသာသာ၊ ဆာတာတာ” တို့ကို ဖြေရင်-

- “ခင်ခင်မင်မင်” သည် နှစ်ကြိမ်ထပ် ကြိယာဝိသေသန၊
- -တမိုင်မိုင်- သည် ပစ္စည်းဆက် ကြိယာဝိသေသန၊
- -တက်လိုက်ဆင်းလိုက်- သည် ပစ္စည်းဆက် ကြိယာဝိသေသန၊
- “စီရရီ” သည် ကာရန်လိုက် ကြိယာဝိသေသန၊
- “ချိုချိုသာသာ” သည် နှစ်ကြိမ်ထပ် ကြိယာဝိသေသန၊
- “ဆာတာတာ” သည် ကာရန်လိုက် ကြိယာဝိသေသန၊

ဆိုပြီး တိတိကျကျ ဖြေဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း ၁(၈) ကတော့ သဒ္ဒါကို အမှန်တကယ်နားလည်တတ်ကျွမ်းမှု ရှိ၊ မရှိ စမ်းသပ်တဲ့ မေးခွန်းဖြစ်တယ်။ ဒီမေးခွန်းမှာ (၅)ခု မေးပြီး (၃)ခု ဖြေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ များသောအားဖြင့် သဒ္ဒါ အမျိုးအစားအလိုက် စကားလုံးတွေကို ပေးထားပြီးတော့ ဝါကျဖွဲ့ခိုင်းလေ့ ရှိပါတယ်။ ဝါကျထဲက စကားလုံးကို မျဉ်းသားပြီး ဝါစင်္ဂ်အမျိုးအစား ဖြေဆိုခိုင်းတာမျိုးလည်း မေးနိုင်ပါတယ်။ ဝါစင်္ဂ်အလိုက် ပေးထားတဲ့ စကားလုံးတွေကို ဝါကျထဲမှာ ကွက်လပ်ဖြည့်ပြီး ဝါစင်္ဂ်အမျိုးအစား ဖော်ပြခိုင်းတာ မျိုးလည်း မေးနိုင်ပါတယ်။

သာဓကအနေနဲ့-

- “အပူတပြင်း” ဆိုတဲ့ ကြိယာဝိသေသနကို ဝါကျဖွဲ့ခိုင်းရင်-
“ကျွန်တော်သည် ပိုက်ဆံအိတ်ကျပျောက်သွားသဖြင့် အပူတပြင်း ရှာဖွေနေသည်။”
- “တိုင်အောင်” ဆိုတဲ့ အချိန်ဆက်တိုက်ပြဝိဘတ်ကို ဝါကျဖွဲ့ခိုင်းရင်-
“ညီမလေးသည် နေ့စဉ် ညာ၂နာရီ တိုင်အောင် ကျောင်းစာများကို ကျက်မှတ်လေ့ရှိသည်။”
- “နိုင်” ဆိုတဲ့ ကြိယာပစ္စည်းကို ဝါကျဖွဲ့ခိုင်းရင်-

“ကျောင်းသားတိုင်းသည် စာမကြိုးစားလျှင် စာမေးပွဲ မအောင် နိုင် ပါ။-

စသဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝါကျဖွဲ့တဲ့အခါမှာ ဝါကျတွေ ပြည့်စုံမှန်ကန်ပြီး အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်ဖို့ လိုပါတယ်။

မေးခွန်း ၂(က)ဟာ စကားပြော ကဗျာ၊ ရေသည်ပြဇာတ်တွေထဲက စာသုံးပေသုံး၊ ရှေးသုံး ဝေါဟာရတွေကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ခိုင်းတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းမှာ (၈)ခု ပေးထားပြီး (၅)ခု ဖြေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြေဆိုတဲ့အခါမှာ ပြဋ္ဌာန်းစာပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပုံ တိကျဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ ဝေါဟာရရဲ့သဒ္ဒါအမျိုးအစားနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်တွေထဲက ခက်ဆစ်အဓိပ္ပာယ်တွေကို သေသေချာချာ ကျက်ထားရင် လုံလောက်ပါတယ်။

သာဓကအနေနဲ့-

သိပ်သို့သမီး စကားပြေထဲက “သတင်းစင်” ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို အနက်ဖွင့်မယ်ဆိုရင် “အကျင့်စင်ကြယ်သည်” ဆိုပြီး ဖွင့်ရပါမယ်။ “သတင်းစင်”ဟာ ကြိယာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အဖွင့်ဟာလည်း ကြိယာအနက်ပဲ ဖြစ်ရပါမယ်။ ကိုယ့်အဓိပ္ပာယ်နဲ့ကိုယ် ဖွင့်တာမျိုးတွေ၊ ကြိယာအနက်မဟုတ်ဘဲ နာမဝိသေသနအနက်၊ ကြိယာဝိသေသနအနက် စသည်ဖြင့် အနက်ပြောင်း ဖွင့်တာမျိုး မဖြစ်သင့်ပါဘူး။

မြင်စိုင်းရွှေပြည် ကဗျာထဲက “စောလူး” ဝေါဟာရကို အနက်ဖွင့်မယ်ဆိုရင် -မြင့်မြတ်၊ ပျိုရွယ်သောမင်း-လို့ ဖွင့်ဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နာမ်ဝေါဟာရဖြစ်တဲ့အတွက် ဖွင့်တဲ့အနက်ကလည်း နာမ်အနက်ပဲ ဖြစ်ရပါမယ်။

ရေသည်ပြဇာတ်ထဲက -ကရောကပါး- ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို အနက်ဖွင့်မယ်ဆိုရင် -ကတိုက်ကရိုက်၊ အလောတကြီး- လို့ ဖွင့်ဆိုရပါမယ်။ -ကရောကပါး- ဟာ ကြိယာဝိသေသန ဖြစ်တာမို့ အနက်ဖွင့်ကလည်း ကြိယာဝိသေသနအနက် ဖြစ်ရပါတယ်။

မေးခွန်း ၂(က)မှာ စာသုံးပေသုံး၊ ရှေးသုံးဝေါဟာရတွေ အနက်ဖွင့်တဲ့အခါမှာ အဓိပ္ပာယ် မှန်ကန်ဖို့နဲ့ သဒ္ဒါအသုံး မှန်ကန်ဖို့ အထူးလိုအပ်တယ်ဆိုတာ သတိပြုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း ၂(ခ)မှာတော့ စကားပြော ကဗျာ၊ ရေသည်ပြဇာတ်တွေမှာပါတဲ့ ဝေါဟာရတွေထဲက မျက်မှောက်ခေတ်တိုင် အသုံးပြုဆဲဖြစ်တဲ့ ခေတ်သုံးဝေါဟာရတွေကို ဝါကျဖွဲ့ခိုင်းတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီမေးခွန်းမှာလည်း (၈)ခုမေးပြီးတော့ (၅)ခု ဖြေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပေးထားတဲ့ ဝေါဟာရဟာ အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးထက်မက ကွဲပြားမှုရှိနိုင်ပေမယ့် မေးခွန်းသဘောအရ ဝါကျဖွဲ့ရာမှာ ပြဋ္ဌာန်းစာမှာ သုံးတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးပဲ ဖြစ်ရပါမယ်။ ဝေါဟာရရဲ့အနက် ပေါ်လွင်တဲ့ ဝါကျမျိုးလည်း ဖြစ်ရပါမယ်။ ဝါကျဖွဲ့တဲ့အခါ အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကတ္တားမပါတဲ့ဝါကျမျိုးလည်း မဖြစ်သင့်ပါဘူး။

သာဓကအနေနဲ့-

ဦးပေါင်းကျားနဲ့ မြင်းကျားရှင်စကားပြေထဲက “ကြိုးဝါး” ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ ကိုဝါကျဖွဲ့ရင်-

- “မောင်မောင်သည် စာမေးပွဲတွင် ခြောက်ဘာသာဂုဏ်ထူးရအောင် ဖြေဆိုမည်ဟု ကြိုးဝါးသည်။”

ဆိုတဲ့ ဝါကျမျိုး ရေးသားနိုင်ပါတယ်။

နွေဦးကာလ မြူထသောခါ ကဗျာက “မြူ” ဆိုတဲ့ဝေါဟာရကို ဝါကျဖွဲ့ရင်-

- -နွေဦးကာလတွင် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး မြူ များ အံ့ဆိုင်းနေသည်။-

ဆိုတဲ့ ဝါကျမျိုး ရေးဖွဲ့နိုင်ပါတယ်။

ရေသည်ပြဇာတ်ထဲက -ဒလဟော- ဆိုတဲ့ဝေါဟာရကို ဝါကျဖွဲ့ရင်-

- -တောင်ကျချောင်းမှ ရေတို့သည် တောင်အောက်သို့ ဒလဟော စီးဆင်းနေသည်။-

ဆိုတာမျိုး ရေးနိုင်ပါတယ်။

ဝါကျဖွဲ့ရာမှာ ပေးထားတဲ့ ဝေါဟာရရဲ့အဓိပ္ပာယ် အသုံးမှန်ကန်ဖို့လိုသလို သဒ္ဒါနေရာလည်း မှန်ဖို့လိုပါတယ်။ နာမ်စကားလုံးဆိုရင် နာမ်နေရာ၊ ကြိယာဆိုရင် ကြိယာနေရာ၊ ကြိယာဝိသေသန ဆိုရင် ကြိယာဝိသေသန သူ့နေရာနဲ့သူ မှန်အောင် ဝါကျဖွဲ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း ၂(ဂ)ကတော့ အလင်္ကာမေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းမှာ စကားပြေ၊ ကဗျာ၊ ရေသည်ပြဇာတ် ပြဋ္ဌာန်းစာတွေထဲက အလင်္ကာမြောက်တဲ့ အရေးအဖွဲ့တွေကို ထုတ်နုတ်ပြီး ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခိုင်းပါတယ်။ ထုတ်နုတ်ထားတဲ့ အလင်္ကာမြောက်အရေးအဖွဲ့တွေမှာ ဥပမာ၊ ရူပက၊ ဝင်္ဂုတ္တိ၊ အတိသယဝုတ္တိ၊ မြည်သံစွဲ အစရှိတဲ့ အလင်္ကာအမျိုးအမည်တွေကို ဖော်ပြပေးထားပြီး ဒီအလင်္ကာကို ဘယ်ပြဋ္ဌာန်းစာမှာ ဘယ်အကြောင်းနဲ့ဆက်စပ်သုံးတယ်၊ ဘာကြောင့် ဒီအလင်္ကာမြောက်တယ် ဆိုတာ တွေကို ဖြေဆိုခိုင်းတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်း(၈)ခု မေးပြီးတော့ (၅)ခုဖြေဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အလင်္ကာကို ဖြေဆိုရာမှာ ဥပမာအလင်္ကာကိုဖြေရင် အနှိုင်းခံနဲ့အနှိုင်းကို ဘယ်လိုခိုင်းနှိုင်း ဖွဲ့ဆို ထားကြောင်း၊ ရူပကအလင်္ကာကိုဖြေရင် အနှိုင်းခံနဲ့အနှိုင်းကို ဘယ်လိုထပ်တူပြုထားကြောင်း၊ ဝင်္ဂဝုတ္တိအလင်္ကာကိုဖြေရင် ဘယ်လိုတိုက်ရိုက်မရေးဘဲ သွယ်ဝိုက်ရေးထားကြောင်း၊ အတိသယဝုတ္တိ အလင်္ကာကိုဖြေရင် ဘယ်လိုအလွန်အကြူး ရေးထားကြောင်း၊ မြည်သံစွဲအလင်္ကာဖြေရင် ဘာမြည်သံ ကို ထည့်သွင်း ဖွဲ့ဆိုထားကြောင်းဆိုတဲ့ သက်ဆိုင်ရာ အလင်္ကာရဲ့ သတ်မှတ်အသုံးအနှုန်း တွေကို သုံးစွဲပြီး ရှင်းပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သာဓကအနေနဲ့ -

“မုဆိုးညစ်ထေး ငမိုက်ခွေး” ဆိုတဲ့ ရူပကအလင်္ကာကို ဖြေမယ်ဆိုရင်-

- ဤအလင်္ကာကို သောနုတ္တရမုဆိုးနှင့် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း စကားပြေမှ သောနုတ္တရမုဆိုး၏ မိုက်မဲပုံဖော်ပြရာ၌ ဆက်စပ်သုံးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊
- မိုက်မဲဆိုးသွမ်းသော ဂုဏ်ရည်ချင်းတူသည့် မုဆိုး(အနှိုင်းခံ) နှင့် ငမိုက်ခွေး/ခွေးမိုက် (အနှိုင်း) ဂုဏ်ရည်တူချင်း ထပ်တူပြုရေးဖွဲ့ ထားသော ကြောင့် ရူပကအလင်္ကာ မြောက်ကြောင်း

ရှင်းပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

“ရွှေချသလို” ဆိုတဲ့ ဥပမာအလင်္ကာကို ဖြေမယ်ဆိုရင်-

- ဤအလင်္ကာကို ဦးပုည၏ ရေသည်ပြဇာတ်တွင် ရေသည်ယောက်ျားက မိမိဘဝအခြေအနေ တိုးတက်လာမည့်အကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ ပြောဆိုသည့်စကားအဖြစ် သုံးနှုန်းထားကြောင်း၊
- ဘဝအခြေအနေ ကောင်းမွန်တိုးတက် ပြောင်လက်လာပုံ (အနှိုင်းခံ)ကို ပစ္စည်းရွှေချ၍ ပြောင်လက်လာပုံ(အနှိုင်း)နှင့် ခိုင်းနှိုင်းရေးဖွဲ့ထားသောကြောင့် ဥပမာအလင်္ကာမြောက် ကြောင်း၊

ရှင်းပြဖြေဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

-ထိမ်ကွန်းငယ်ခို” ဆိုတဲ့ ဝင်္ဂဝုတ္တိအလင်္ကာကို ဖြေမယ်ဆိုရင်-

- ဤအလင်္ကာကို -ဌာနီပြည်ကြီးက ဝေးသနှင့်- ကဗျာတွင် နေဝင်သွားကြောင်းဖော်ပြရာ၌ ဆက်စပ်သုံးနှုန်းထားကြောင်း၊

- -နေဝင်သွားသည်- ဟုတိုက်ရိုက်မရေးဘဲ နေသည် ထိမ်ပင်ပေါက်ရောက်ရာ အနောက်ကျွန်း သို့ ခိုဝင်သွားကြောင်း -ထိမ်ကွန်းငယ်ခို- ဟု သွယ်ဝိုက်ရေးသားထားသဖြင့် ဝက်ဝံတ္တိ အလင်္ကာ မြောက်ကြောင်း၊

ရှင်းပြဖြေဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အလင်္ကာမေးခွန်းမှာ အလင်္ကာမြောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုမရှိတဲ့ အရေးအဖွဲ့မျိုးကို မေးမှာမဟုတ်သလို ဝိဝါဒကွဲပြားနိုင်တဲ့အရေးအဖွဲ့မျိုးကိုလည်း မေးမှာမဟုတ်ဘဲ အလင်္ကာ မြောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားတဲ့ အရေးအဖွဲ့မျိုးကိုသာ မေးမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဖြေဆိုရာမှာလည်း ပါဝင်တဲ့ပြဋ္ဌာန်းစာ၊ သက်ဆိုင်ရာအလင်္ကာအမျိုးအစားအလိုက် ပါဝင်ရမယ့် သော့ချက်စကားလုံးတွေ ပါဝင်ပြီး မည်သည့်အလင်္ကာမြောက်ကြောင်း မှန်ကန်စွာဖြေဆိုနိုင်မယ်ဆိုရင် အမှတ်ပြည့်ရရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း(၃)ကတော့ ကဗျာလက်ရွေးစင်ထဲက ကဗျာဆိုင်ရာ မေးခွန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။

၃ (က)မှာ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မေးခွန်းတွေ မေးပါတယ်။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် မေးခွန်းတွေအတွက်-

- ကဗျာတစ်ပုဒ်ချင်းရဲ့ မိတ်ဆက်မှာပါတဲ့ ကဗျာစာဆို အကြောင်း၊
- ကဗျာရေးတဲ့ခေတ်၊
- ကဗျာအမျိုးအစား၊
- ကဗျာအကြောင်းနဲ့ ကဗျာသဘော၊
- ကဗျာမှာပါတဲ့ အချက်အလက် နဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်၊
- ကဗျာနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ ထူးခြားချက်

တွေကို လေ့လာကျက်မှတ်ထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ရွှေနှင့်ယိုးမှားပန်းစကား ကဗျာကို ပုဂံခေတ်မှာရေးခဲ့ကြောင်း၊ မြင်စိုင်းရွှေပြည် ကဗျာကို ငါးစီးရှင်ကျော်စွာ ရေးဖွဲ့ခဲ့ကြောင်း၊ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပလူ့ကိစ္စ ကဗျာကို ကိုးခန်းပျို့မှ ထုတ်နုတ် ထားကြောင်း၊ ဌာနီပြည်ကြီးကဝေးသနှင့် ကဗျာအမျိုးအစားမှာ ညည်းချင်းကဗျာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆိုတာတွေအပြင် ကဗျာမိတ်ဆက်မှာပါတဲ့ ကာချင်း၊ တျာချင်း၊ ရှစ်ဆယ်ပေါ်အဲ အစရှိတဲ့ ကဗျာ အမျိုးအမည်တွေရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်များကအစ၊ သိမှတ်ဖွယ်ရာတွေကို မှတ်သားထားဖို့ လိုအပ် ပါတယ်။

မေးခွန်း ၃(ခ) ကတော့ ရှင်းလင်းဆွေးနွေးရတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်တယ်။ ကဗျာတစ်ပုဒ်ချင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ အကြောင်းအရာ၊ အရေးအဖွဲ့နဲ့ ရရှိတဲ့သုတရသတွေကို လေ့လာထားရပါမယ်။ အရေးအကြီးဆုံး အဓိကအချက်ကတော့ ဖြေဆိုရာမှာ မေးခွန်းနဲ့ဘောင်ဝင်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကဗျာပါ အကြောင်းအရာကို တိုက်ရိုက်မေးတာလား၊ ကဗျာစာဆိုက ဘယ်လိုဖွဲ့ထားလဲလို့ မေးတာလား၊ ဒီကဗျာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မိမိရဲ့အတွေးအမြင် ခံစားချက်ကိုမေးတာလား စသည်ဖြင့် ကွဲကွဲပြားပြားသိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

သာဓကအနေနဲ့ -

တောင်သူကြီး ကဗျာမှပေးသော ရသနှင့်အသိအမြင်ကို တင်ပြပါ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေမယ် ဆိုပါစို့။

ရသကိုသာဖြေပြီး အသိအမြင်ကိုမဖြေလို့ မရပါဘူး။ အသိအမြင်ဆိုတာ ဒီကဗျာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကဗျာကပေးတဲ့အသိကို ဖော်ပြရမှာ ဖြစ်တယ်။

- တောင်သူကြီးဟာ ဘေးဘိုးစဉ်ဆက် ဘုရင့်အမှုတော်ထမ်းခဲပုံ၊ ရန်အပေါင်း ဖြိုခွင်းနိုင်ပုံ စတဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိတွေကို သိရတဲ့အတွက် ဝီရရသခံစားရကြောင်း၊
- ကုန်းဘောင်ခေတ်ကတည်းက တိုင်းပြည်နဲ့အရှင်မင်းမြတ်အပေါ် သစ္စာရှိတဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သူရဲကောင်းတွေ ရှိနေပြီ ဆိုတာကို သိမြင်ရကြောင်း၊
- တိုင်းရေးပြည်မှုပြီးချိန်မှာ ပဲ၊ ပြောင်း၊ နှမ်း၊ ဝါ စိုက်ပျိုးပြီး လူပျိုကြီးဘဝနဲ့ ပျော်မွေ့ပုံ ကျေနပ်ပုံတို့ကို သိရတဲ့အတွက် အေးငြိမ်းတဲ့ သန္တရသ ခံစားရကြောင်း၊
- မြန်မာလူမျိုးတို့ဟာ တောင်သူလယ်လုပ် ရိုးရာအသက်မွေးမှုတို့ဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြတယ်ဆိုတဲ့ အသိအမြင်များ သိမြင်လာကြောင်း၊
- တောင်သူကြီးဟာ ချက်ပြုတ်ပြီးတဲ့အခါ အပျိုငယ် ရွှေနံကားအောင် စားပါလှည့်လို့ ဖိတ်ခေါ်နေတဲ့အတွက် ပြီးရွှင်ဖွယ် ဟဿရသ ခံစားရကြောင်း၊
- ရိုးသားပွင့်လင်းတဲ့ မြန်မာတို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ စရိုက်ဟာ မြတ်နိုးဖွယ်ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အသိအမြင်တွေရရှိကြောင်း တင်ပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကဗျာမေးခွန်းကို ဖြေတဲ့အခါမှာ မေးခွန်းမှာပေးထားတဲ့ တောင်သူကြီး ကဗျာမှ ရသနဲ့ အသိအမြင်ဆိုတဲ့ (၂)ပိုင်းကို (၂)ပိုင်းစလုံးပါအောင် ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုနိုင်ဖို့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

ဖြေဆိုရာမှာ အချက်တစ်ချက်စီကို ရသတစ်လှည့် အသိအမြင်တစ်လှည့် ဖြေဆိုနိုင်သလို ရသတစ်ပိုင်း အသိအမြင်တစ်ပိုင်းလည်း ဖြေဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဖြေဆိုတင်ပြမှုဟာ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အတင်အပြပဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ ကဗျာစာသား အကိုးအကား ကောက်နုတ်ချက်တွေကိုလည်း အလျဉ်းသင့်သလို ထည့်သွင်းဖော်ပြသင့်ပါတယ်။

ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေအနေနဲ့ ကဗျာမေးခွန်းရှည် ဖြေဆိုနိုင်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်ရာမှာ ကဗျာတစ်ပုဒ်ရဲ့ အဓိကကျတဲ့အချက်အလက်နဲ့ ပေါ်လွင်ကောင်းမွန်တဲ့ ကဗျာစာသား ကောက်နုတ်ချက်တွေကို ထုတ်နုတ်ကျက်မှတ်ထားဖို့ လိုပါတယ်။ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ရှုထောင့် အမျိုးမျိုးက မေးမြန်းနိုင်တဲ့အတွက် အဓိကကျတဲ့အချက်နဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ စာသားကောက်နုတ်ချက် တွေကို အဓိအရကျက်မှတ်ထားမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုရှုထောင့်ကပဲမေးမေး မိမိရဲ့ကိုယ်ပိုင် အတင်အပြ နဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြေဆိုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ အဆင်သင့် အဖြေအမျိုးမျိုးကို အစအဆုံး ကျက်မှတ်နေမယ်ဆိုရင် ပုဒ်ရေများစွာ ကျက်မှတ်နေရမယ့်အပြင် မိမိကိုယ်ပိုင် အတင်အပြလည်း ဖြစ်မလာတဲ့အတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ ရမှတ်ကို ရရှိနိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။

မေးခွန်း ၄ ကတော့ မြန်မာစကားပြေလက်ရွေးစင်ထဲကမေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်း ၄ မှာ (က) နဲ့ (ခ)ဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းပါဝင်ပါတယ်။

မေးခွန်း ၄ (က) က ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာ မှာလည်း-

- စကားပြေတစ်ပုဒ်ချင်းရဲ့ မိတ်ဆက်မှာပါတဲ့ စာရေးသူအကြောင်း
- ထုတ်နုတ်သည့် မူရင်းစာအုပ်
- စကားပြေ၏ ဆိုလိုချက် အကြောင်းအရာ၊
- အဲဒီစကားပြေရေးတဲ့ခေတ်၊

စတဲ့ စကားပြေဆိုင်ရာအချက်အလက်တွေကို လေ့လာကျက်မှတ်ထားရပါမယ်။ တိတိကျကျ ဖြေဆို ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။

သိပ်သူ့သမီးသည် မထိလို၏ မြေးဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောင်းနေ ရဟန်းသံဃာတို့အတွက် လယ်၊ ဥယျာဉ်နှင့်ကျွန်များ လှူကြောင်း၊ စီးချင်းတိုက်ပွဲစကားပြေကို ရာဇာဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံကျမ်းမှ

ထုတ်နုတ်ထားကြောင်း၊ ဦးပေါင်းကျားနှင့်မြင်းကျားရှင် စကားပြေတွင် -ငါမအိုသေး- ဟု မိန့်တော်မူသော မင်းကြီးမှာ အလောင်းစည်သူ ဖြစ်ကြောင်း၊ မိခင်သောက စကားပြေကို ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီး မဒ္ဒိပဗ္ဗဒန်းမှ ကောက်နုတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိတဆိုးရှင်ပြု စကားပြေသည် ကိုထွန်းကျော်၏သား ရှင်လောင်းငပု၏ရှင်ပြုပွဲကို အသေးစိတ်ရေးထားသောစကားပြေဖြစ်ကြောင်း၊ ပတ္တမြားကျောက်စီဓား ဝတ္ထုတိုတွင် သူရဲကောင်းတို့၏ လေးစားထိုက်သော ဂုဏ်ရည်ကို ပေါ်လွင်စွာ ရေးဖွဲ့ထားကြောင်း စတဲ့ စကားပြေဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာတွေကို စေ့စပ်သေချာစွာ လေ့လာ ကျက်မှတ်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း ၄(ခ) ကတော့ ရှင်းလင်းဆွေးနွေးရတဲ့ စကားပြေ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ စကားပြေ တစ်ပုဒ်ချင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ အကြောင်းအရာ၊ အရေးအသားနဲ့ သုတရသ သင်ခန်းစာတွေကို လေ့လာရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းမှာလည်း ကဗျာမေးခွန်းတုန်းကလိုပဲ မေးခွန်းရဲ့ ဦးတည်ချက်ကို ခွဲခြားခြားသိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မေးထားတဲ့မေးခွန်းဟာ အကြောင်းအရာကို ဦးတည်မေးတာလား၊ အရေးအဖွဲ့ကို ဦးတည်မေးတာလား အဲဒါတွေကို ကွဲကွဲပြားပြား နားလည်ရန် လိုအပ်ပါတယ်။ မိမိ လေ့လာကျက်မှတ်ထားသမျှကို မေးခွန်းနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ဖို့ အထူးအရေးကြီး ပါတယ်။

သာဓကအနေနဲ့ ၄ (ခ) မေးခွန်းဖြစ်တဲ့ “မိခင်သောက” စကားပြေမှ မင်းဘူးဆရာတော် ဦးဩဘာသ၏ အရေးအဖွဲ့များသည် ကရုဏာရသမြောက်စေကြောင်း လေ့လာတင်ပြပါ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို တင်ပြလိုပါတယ်။

ဒီမေးခွန်းကိုဖြေတဲ့အခါမှာ ဒီစကားပြေမှာပါတဲ့ ကောင်းနိုးရာရာ အရေးအဖွဲ့တွေကို ထုတ်နုတ်ပြီး ကရုဏာရသမြောက်ကြောင်း တင်ပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဖွဲ့ကောင်းများကြောင့် မိခင်တစ်ဦးရဲ့သောက ပေါ်လွင်လာစေကြောင်း၊ အရေးအဖွဲ့တစ်ခုစီကို မိခင်တစ်ဦးရဲ့ ခံစားချက်နှင့် ယှဉ်ပြီး စာဖတ်သူကို ကရုဏာရသဖြစ်လာစေတယ်ဆိုတာ ဝေဖန်သုံးသပ်ပြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သားသမီးတို့နှင့်အတူ နေခဲ့ရတဲ့ ယခင်အခြေအနေနဲ့ သားသမီးတို့ကိုမတွေ့ရတော့တဲ့ ယခုအခြေအနေ တို့ကို နှိုင်းယှဉ်လျက် ပုံပန်းသဏ္ဍာန်အမူအရာပြ ဥပမာအလင်္ကာအဖွဲ့ကောင်းများ၊ စိတ်ခံစားမှု အခြေအနေပြ ဥပမာအလင်္ကာအဖွဲ့ကောင်းများရဲ့ အစွမ်းအာနိသင်တို့ကြောင့် မိခင်သောကခံစားမှု အရှိန်တိုးမြှင့်လာပုံ၊ သားပျောက်မိခင်တစ်ဦးရဲ့ ဝေဒနာ တိုးပြီးခံစားလာရပုံတို့ကို မိခင်တစ်ဦးရဲ့ ကိုယ်နှုတ်အမူအရာမှတစ်ဆင့် စာဖတ်သူထံ ကူးစက်လာကာ ကရုဏာရသမြောက်ပုံ၊

စိတ်မျက်စိ၌ ထင်မြင်လာအောင်ရေးဖွဲ့ထားပုံ၊ နှုတ်မှ တတွတ်တွတ်မြည်တမ်းပုံတို့ကို စိတ်နားထဲ ကြားယောင် လာအောင် ရေးဖွဲ့ထားပုံတို့ကြောင့် ကရုဏာရသမြောက်လာပုံတို့ကို ထုတ်ဖော် တင်ပြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

စကားပြေမေးခွန်းရှည် ဖြေဆိုနိုင်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်ရာမှာ ကဗျာမေးခွန်းရှည်မှာလိပ် စကားပြေတစ်ပုဒ်ရဲ့ အဓိကကျတဲ့အချက်အလက်နဲ့ ပေါ်လွင်ကောင်းမွန်တဲ့ စာသားကောက်နုတ်ချက် တွေကို ထုတ်နုတ် ကျက်မှတ်ထားဖို့ လိုပါတယ်။ စကားပြေတစ်ပုဒ်ကိုလည်း ကဗျာမေးခွန်းရှည်လိပ် ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးက မေးမြန်းနိုင်တဲ့အတွက် အဓိကကျတဲ့အချက်နဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ စာသား ကောက်နုတ်ချက်တွေကို အဓိအရကျက်မှတ်ထားမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုရှုထောင့်ကပဲမေးမေး မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အတင်အပြနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြေဆိုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်း ၅ ကတော့ ရေသည်ပြဇာတ်မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်း ၅ မေးခွန်းမှာ (က) နဲ့ (ခ) ဆိုပြီးတော့ ၂-ပုဒ် မေးပါတယ်။

မေးခွန်း ၅(က) မှာ စကားစပ် မေးပါတယ်။ စကားစပ်ကို ဖြေတဲ့အခါမှာတော့ ပေးထားတဲ့ စာပိုဒ်ဟာ ဘယ်အခန်းက စကားဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကို ဘယ်အချိန် ဘယ်နေရာမှာ ဘာအကြောင်းနဲ့စပ်ပြီး ဘယ်လိုပြောတယ် ဆိုတာကို မှန်မှန်ကန်ကန် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးနိုင်ရပါမယ်။ ဒီမေးခွန်းကို ဖြေနိုင်ဖို့အတွက် ပြဇာတ်ကို ကြေညက်နေအောင် လေ့လာထားရပါမယ်။

စကားစပ်ကို ဖြေတဲ့နေရာမှာ သိထားရမဲ့ အချက်အလက်တွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ မည်သည့်အခန်းကဆိုတာကို ဖော်ပြတဲ့အခါမှာ အခန်း(၁) အခန်း(၂) စသည်ဖြင့် ဖော်ပြနိုင်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် ရေသည်ယောက်ျားစကားဆိုခန်း၊ ရေသည်မိန်းမစကားဆိုခန်း၊ ရေသည်ယောက်ျား ရေရောင်းထွက်သောအခန်း စသည်ဖြင့် အခန်းရဲ့အမည်ကိုလည်း ဖော်ပြနိုင်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် အခန်း(၅) အိမ်ရှေ့မင်း တောင်းပန်ခန်း စသည်ဖြင့် အခန်းအမှတ်ရော အခန်းအမည်ရော နှစ်မျိုးလုံး တွဲပြီးတော့လည်း ဖော်ပြလို့ ရပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ စကားစပ်မှာဖြေရမယ့် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ ပေးထားတဲ့ စာပိုဒ်ရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို ဖြေရတဲ့အခါမှာ သတိပြုရမဲ့အချက်ကတော့ မူရင်းစာပိုဒ်အတိုင်း ပြန်မရေးရပါဘူး။ မပါတဲ့စကားကို ဆက်ပြီးထည့်ရေးတာမျိုး မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ဖြေတဲ့အခါမှာ မိမိစကားပြေနဲ့ ပြေပြေဖြစ်ဖြစ် ပြန်လည်ရေးသားဖို့တော့ အထူးလိုအပ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီမေးခွန်းတွေ ဖြေနိုင်ဖို့ ပြဇာတ်ကို ကျေညက်နေအောင် လေ့လာထားရုံမျှသာမက ကိုယ့်စကားနဲ့ကိုယ် ပြန်ရေးတတ်ဖို့ လေ့ကျင့်ထားဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။

မေးခွန်း(၅) ပုဒ်ခွဲ(ခ)မှာတော့ ရေသည်ပြဇာတ်ရဲ့ အကြောင်းအရာကဏ္ဍကို မေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြဇာတ်ရဲ့ အကြောင်းအရာကဏ္ဍကို ၂-ပိုင်းခွဲလို့ ရပါတယ်။

(၁) ကတော့ ဇာတ်လမ်းအဖြစ်အပျက်ပိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။

(၂) ကတော့ ဇာတ်ဆောင်တွေအကြောင်းနဲ့ ဇာတ်ဆောင်တွေရဲ့ စရိုက်သဘာဝအဖွဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဇာတ်လမ်းအဖြစ်အပျက်ပိုင်းမှာ ၅ ပိုင်းရှိပါတယ်။

(၁) ရေသည်ယောက်ျားနှင့် ရေသည်မိန်းမဆင်းရဲပုံ

(၂) ရေသည်ယောက်ျားငွေလေးရွေးတပ်မက်ပုံ

(၃) ဥဒယမင်းအား သတ်ရန်ကြံစည်ပုံ

(၄) အိမ်ရှေ့မင်းသား သတိသံဝေဂရပုံနဲ့

(၅) တောထွက်ရန်ပြောဆိုပုံ -

တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဇာတ်လမ်းအဖြစ်အပျက်(၅)မျိုးကို အကြောင်းအရာကဏ္ဍမှာ မေးပါမယ်။

နောက်တစ်ပိုင်းက ဇာတ်ဆောင်စရိုက်အဖွဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဇာတ်ဆောင်စရိုက်မှာ ရေသည် ယောက်ျား၊ ရေသည်မိန်းမ၊ ဥဒယမင်းကြီး ဆိုတဲ့ အဓိက ဇာတ်ဆောင် ၃ ယောက်ရဲ့ စရိုက်တွေကို မေးလေ့ရှိပါတယ်။

အဲဒီအကြောင်းအရာ မေးခွန်းတွေကို ဖြေတဲ့အခါမှာလည်း စကားစပ်ရဲ့ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်ကို ဖြေသလိုပဲ ဇာတ်စာမူရင်းအတိုင်း မရေးရပါဘူး။ မေးတဲ့မေးခွန်းနဲ့ မသက်ဆိုင်တဲ့ အချက်အလက် တွေကို ထည့်ပြီးမရေးရပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရေသည်ပြဇာတ်စာဆို ဦးပုညသုံးစွဲခဲ့တဲ့ စကားလုံးတွေ၊ အသုံးအနှုန်းတွေ၊ သူရေးသားတင်ပြခဲ့တဲ့ အချက်အလက်တွေကိုတော့ သုံးစွဲရေးဖွဲ့ ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေးတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ပိုင်စကားပြေနဲ့ ရေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင်စကားပြေကို ပိုပြီး အသက်ဝင်အောင်၊ မိမိအဖြေကို ပိုပြီးပြည့်စုံအောင် ပြဇာတ်စာသားအကိုးအကား ထည့်မယ် ဆိုရင်လည်း ထည့်ရေးနိုင်ပါတယ်။

သာကေအနေနဲ့ အကြောင်းအရာမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ရေသည်ယောက်ျားရဲ့ ပုံပန်းသွင်ပြင်နဲ့ ဘဝသရုပ်ကို ဖြေဆိုမယ် ဆိုကြပါစို့။ ရေသည်ယောက်ျားရဲ့ ရုပ်အသွင်အပြင်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံနဲ့ ဘဝအခြေအနေတို့ပါအောင် ဖြေဆိုရပါမယ်။ သေးငယ်လွန်းလှတဲ့ ယောင်ဆံထုံး၊ မွဲခြောက်စုတ်ချာ နေတဲ့ဆံပင် စတဲ့ရုပ်သွင်၊ စုတ်ဖွာညှပ်ဖျင်းလှတဲ့ ခါးဝတ်ပုဆိုးကို ဝတ်ဆင်ထားပုံ၊ ထမင်းနှင့် ချဉ်ပေါင်ကိုသာ စားသောက်ရတဲ့ဘဝ၊ ခြိုးခြိုးခြံခြံနှင့် ငွေလေးရွေးစုဆောင်းထားနိုင်ပုံ စတဲ့ ရေသည် ယောက်ျားရဲ့ဘဝအခြေအနေတို့ကို ပြဇာတ်ပါဇာတ်လမ်းနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ဖြေပေးရမှာ ဖြစ်တယ်။

မေးခွန်း(၆)ကတော့ စာစီစာကုံးမေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ စာစီစာကုံးဟာ မြန်မာစာမေးခွန်းလွှာမှာ အမှတ်အများဆုံးပေးထားတဲ့ မေးခွန်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါတယ်။ အမှတ်(၂၀) ပေးတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ခေါင်းစဉ် ၃-ခု ပေးထားပြီးတော့ အဲဒီခေါင်းစဉ် ၃-ခုထဲက နှစ်သက်ရာတစ်ခုကို ဖြေဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခေါင်းစဉ် ၃-ခုလုံးမှာလည်း ပုံကြမ်းအချက်အလက်တွေ ပေးထားမှာဖြစ်ပါတယ်။ စာစီစာကုံးရေးတဲ့အခါမှာ ပုံကြမ်းအချက်အလက်တွေကို အခြေခံပြီး ရေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။

စာစီစာကုံးဟာ တစ်ပုဒ်လုံး အစအဆုံး အလွတ်ကျက်မှတ်ထားရမယ့်စာမျိုး မဟုတ်ဘဲ ကျက်သင့်တဲ့ အချက်အလက်တွေကိုကျက်၊ မှတ်သင့်တဲ့ အချက်အလက် တွေကိုမှတ်ပြီး မြန်မာစာ အရေးအသားဆိုင်ရာ နည်းနာများနဲ့ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် လေ့ကျင့်ဆည်းပူးထားရမယ့် ကျင့်စာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ နားလည်ထားရမယ်။ စာစီစာကုံးဆိုတာ စာကိုပြေပြေပြစ်ပြစ်စီကုံးရေးသားရတဲ့ စကားပြေအဖွဲ့ပုံစံတစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ စကားပြေအရေးအသားမှာ စာဟန်နဲ့ ပြောဟန်ဆိုပြီး ဟန် နှစ်မျိုးရှိတဲ့အနက် စာစီစာကုံး ရေးသားရင်တော့ စာဟန်ကိုပဲ အသုံးပြုရပါမယ်။

စာစီစာကုံးအမျိုးအစားကို အဖွဲ့ပုံသဏ္ဍာန်အရ သရုပ်ဖော်အဖွဲ့၊ ဖြစ်စဉ်ပြအဖွဲ့၊ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြအဖွဲ့၊ ကျိုးကြောင်းပြအဖွဲ့ဆိုပြီး ၄ မျိုး ခွဲလေ့ရှိတယ်။ သရုပ်ဖော်အဖွဲ့ဟာ သက်ရှိ သက်မဲ့တွေရဲ့ ပုံပန်းသွင်ပြင်တွေ၊ အသံတွေ စတာကို မြင်ယောင်ကြားယောင်လာအောင် ရေးဖွဲ့ ထားတဲ့ အရေးအဖွဲ့မျိုး ဖြစ်တယ်။ ဖြစ်စဉ်ပြအဖွဲ့ကတော့ အချိန်ကာလရွေ့လျားတဲ့အစဉ်အတိုင်း အဖြစ်အပျက်တွေကို စီကာစဉ်ကာ ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ အရေးအဖွဲ့မျိုးဖြစ်တယ်။ ဖြစ်စဉ်ပြအဖွဲ့ဟာ သရုပ်ဖော်အဖွဲ့နဲ့ တွဲဖက်လေ့ရှိပါတယ်။ အာစရိယပူဇော်ပွဲ၊ ကျောင်းအားကစားပွဲမြင်ကွင်း စတဲ့ ခေါင်းစဉ်တွေဟာ ဖြစ်ရပ်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုကို ရွေ့လျားတဲ့အစဉ်အတိုင်း ရေးသားရမှာဖြစ်ပြီး ထိုဖြစ်စဉ်ကို ပေါ်လွင်အောင် သရုပ်ဖော်ရေးသားရမယ့် စာစီစာကုံးမျိုးဖြစ်တယ်။

ဖွင့်ဆိုရှင်းပြအဖွဲ့ဟာ အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ရှင်းလင်း ဖွင့်ဆိုပြတဲ့ အရေးအဖွဲ့မျိုးဖြစ်တယ်။ စည်းကမ်းလိုက်နာ ဘေးကင်းကွာ၊ စာအုပ်စာပေ လူ့မိတ်ဆွေ၊ ဝန်းကျင်သန့်ရှင်း ရောဂါကင်း စတဲ့ ခေါင်းစဉ်တွေဟာ အကြောင်းရပ် တစ်ခုခုကို နားလည် သဘောပေါက်အောင် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းရေးသားရတဲ့ စာစီစာကုံးခေါင်းစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြ အဖွဲ့ဟာ ကျိုးကြောင်းပြအဖွဲ့နဲ့ ဆက်စပ်လျက်ရှိပါတယ်။ ကျိုးကြောင်းပြအဖွဲ့ကတော့ သဘော တစ်ခုခု အယူအဆတစ်ခုခုကို ယုံကြည်လက်ခံအောင် အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်ဖွဲ့ပြတဲ့ အဖွဲ့မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်းကျင်အလှ ထိန်းသိမ်းကြ၊ ပညာမြင့်မား ပြည်ထွန်းကား၊ ကျန်းမာခြင်းသည် လာဘ်တစ်ပါး စတဲ့ခေါင်းစဉ်တွေဟာ ဆိုလိုချက်တစ်ရပ်ကို စာဖတ်သူ လက်ခံယုံကြည်လာအောင် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ဆက်စပ်ရေးသားရတဲ့ ခေါင်းစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

ဖော်ပြခဲ့တဲ့ စာစီစာကုံးအမျိုးအစား ၄ မျိုးမှာ ဘယ်ခေါင်းစဉ်ဟာ မိမိနဲ့သင့်တော်မယ်ဆိုတာ ချိန်ဆပြီး ကိုယ်ရေးမယ့် စိတ်ကြိုက်ခေါင်းစဉ်ကို မှန်ကန်စွာ ရွေးချယ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာမေးပွဲ မေးခွန်းမှာ ပေးထားသောခေါင်းစဉ်များသည် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်နိုင်ဖို့ အတွက် စာစီစာကုံးအမျိုးအစားတွေ မျှတစွာ ပေးထားလေ့ရှိပါတယ်။

စာစီစာကုံးမေးခွန်းမှာ ခေါင်းစဉ်နဲ့အတူ ရေးသားမယ့်အကြောင်းအရာအတွက် ပုံကြမ်း များလည်း ပေးထားပါတယ်။ ပုံကြမ်းများဟာ ခေါင်းစဉ်နဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ ရေးသားနိုင်စေဖို့အတွက် အထောက်အကူပြုချက်တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပုံကြမ်းပါ အချက်တွေဟာ ယေဘုယျ အချက်တွေသာ ဖြစ်တဲ့အတွက် မိမိအတွေ့အကြုံ၊ ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝရင်ကြွယ်ဝသလောက်၊ အလေ့အကျင့်ကောင်းရင် ကောင်းသလောက် ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်မယ့် အချက်များသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသတိပြုရမယ့် အချက်ကတော့ ပုံကြမ်းပါအချက်တွေကို သတိမမူဘဲ ကိုယ်အလွတ်ကျက်ထားတာတွေကိုပဲ ပြန်ရေးချမယ်ဆိုရင်တော့ မေးခွန်းနဲ့အံဝင်ခွင်ကျ မဖြစ်နိုင်တော့တဲ့အတွက် ရမှတ်တွေ ဆုံးရှုံးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

စာစီစာကုံး ရေးသားဖြေဆိုရာမှာ နိဒါန်း၊ စာကိုယ်၊ နိဂုံး ပြည့်စုံဖို့ လိုပါတယ်။ စာစီစာကုံးဟာ မေးခွန်းရဲ့ နောက်ဆုံးအပုဒ် ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျောင်းသူကျောင်းသားအများစုဟာ စာစီစာကုံးကို နောက်ဆုံးမှ ရေးသားဖြေဆိုလေ့ ရှိကြပါတယ်။ ဒီလိုဖြေဆိုရာမှာ စာစီစာကုံးကို စာမျက်နှာများစွာ ရေးသားခဲ့ပေမယ့် နိဂုံးမချုပ်မီ စာမေးပွဲအချိန်စေ့သွားတဲ့အတွက် အဆုံးမသတ် နိုင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ မိမိစာစီစာကုံးဟာ ရှေ့ပိုင်းမှာ ဘယ်လောက် ကောင်းမွန်အောင်

ရေးထားရေးထား နိဂုံးမပါတဲ့၊ နိဂုံးမချုပ်နိုင်တဲ့၊ စာစီစာကုံးအင်္ဂါရပ်နဲ့မပြည့်စုံတဲ့ စာစီစာကုံး ဖြစ်သွားပြီး ရမှတ်များစွာ ဆုံးရှုံးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာစီစာကုံးဟာ ကျောင်းသူ ကျောင်းသား တစ်ယောက် ဂုဏ်ထူးနဲ့ ထိုက်တန်မတန်ဆိုတာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်တဲ့ မှတ်ကျောက် တစ်ခုဖြစ်တဲ့ အတွက် အထူးအလေးထား ရေးသားရမယ့် စာတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစာဘာသာရပ် မေးခွန်းလွှာတစ်ခုလုံးကို ခြုံပြီးပြောရမယ်ဆိုရင် ကောင်းစွာဖြေဆိုနိုင်ပြီး ဂုဏ်ထူးမှတ် ရဖို့အတွက် ကျက်မှတ်နိုင်မှုအပြင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်ကန်မှု၊ တစ်ချောင်းပုဒ်၊ ပုဒ်မ စတဲ့ သင်္ကေတတွေကို တိကျမှန်ကန်စွာ အသုံးပြုတတ်မှု၊ ဆီလျော်သော စကားအသုံးအနှုန်း ရွေးချယ်တတ်မှု၊ ပုဒ်အထားအသိုမှန်ကန်မှု၊ ဝါကျဖွဲ့ထုံးမှန်ကန်မှု၊ ဝါကျတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပြေပြစ် ညီညွတ်စွာ ချိတ်ဆက်နိုင်မှု၊ စာပိုဒ်ဖွဲ့ပုံ ကောင်းမွန်မှု၊ စာပိုဒ် တစ်ပိုဒ်နှင့်တစ်ပိုဒ် ပြေပြစ်ညီညွတ်စွာ ချိတ်ဆက်နိုင်မှု၊ စာတစ်ပုဒ်လုံးသည် ဆိုလိုချက်ကို ရှင်းလင်းစွာ ပေါ်လွင်စေမှု စတာတွေနဲ့ ပြည့်စုံဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် လက်ရေးလက်သား သပ်ရပ်သန့်ရှင်းမှု၊ ဖျက်ရာခြစ်ရာကင်းစင်မှု၊ သေသပ်စွာ မျဉ်းသားမှု စတဲ့ သေသေသပ်သပ် ရေးသားဖြေဆိုနိုင်ဖို့လည်း အရေးကြီးပါတယ်။

အခု ဆွေးနွေးပို့ချခဲ့တဲ့ ပို့ချချက်တွေဟာ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ ဖြေဆိုကြမယ့် ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေအတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်စေမယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ကျောင်းသူကျောင်းသားအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာရွှင်လန်းစွာနဲ့ စာမေးပွဲကြီးကို ကောင်းမွန်စွာ ဖြေဆိုနိုင်ကြပါစေလို့ ဆန္ဒပြုရင်း ပို့ချချက်ကို နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။